No. 113. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 13 Mei.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Brenda. — De regtbank van eersten aanleg te Brussel heeft in hare zitting van Zaturdag de stad Brussel tot eene schadevergoeding van 60,000 fr. aan den heer *Wilson*, fabrikeur te Gent, gewoordeeld wegens de plundering en vernieling der fabriek van dien heer door het Brusselsch gemeuw in de zoogenaamde revolutie-dagen, alsmede tot eene som van 30,000 fr. ter zelfder zake aan den fabrikant *Bal* te Vorst.

— Volgens de brusselsche bladen is er tegen den 15den dezer weder eene promotie onder de belgische troepen van het wapen der artillerie te wachten; 20 onder-officiers zouden tot luitenants bevorderd worden. Er werd ook van eene promotie onder de andere wapenen gesproken.

— De strijd in de belgische kamers omtrent de wet op de gemeente-besturen, bepaaldelijk over de voorregten ook het bestuur toe te kennen in de benoeming van burgemeesters en schepenen en de regten ten deze van de gemeente-besturen, heeft aanleiding gegeven dat er op nieuw in België aan eene algemeene petitionering, even als in 1830, gedacht wordt. Reeds zijn verscheidene petitien van een grooter of kleiner getal leden van verschillende gemeenten bij de kamer van volksvertegenwoordigers ingekomen, waarin er op aangedrongen wordt dat de wetgevende kamer de gemeenten tegen de aanmatigingen van het bestuur beschutte en derzelver onafhankelijkheid handhave; en heeft reeds de *Courrier* een artikel geplaatst, waarin hij op de noodzakelijkheid eener algemeene petitionering aandringt, als kunnende volgens hem deze alleen datgene redden wat er nog van de vrijheden der gemeenten overblijft. Van zijnen kant meent het blad der belgische bewindslieden, *l'Indépendant*, dat de tot dusverre wegens deze zaak ingekomen petitien, waarvan sommigen zooveel opheff maakten, weinig betoekenden, en dat dezelve tot niets anders gelijd hebben dan om de kamer enige dinkes te doen verbeuren door geheel onbekende leden of verklaarde vijanden van de tegenwoordige orde van zaken in België onderteekend.

— Heden (11 *Mei*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101⅝; O. Metall. 103¾; Nap. renten 92; Spanje *Guichard* 49¼; Perpet. 49¼ ⅛; 5 pCt. [illegible] 49⅝; id. Coupons 32; Uitgest. 21⅝; Braz. 89.

FRANKRIJK.

Parijs, den 9den Mei.

Heden morgen heeft het hof der pairs andermaal eene openbare zitting gehouden, bij de opening van welke de president een arrest uitsprak, waarbij naar aanleiding van de conclusien van het openbaar ministerie, en overwegende dat de loop der debatten niet steeds door de beklaagden kan worden gestoord; werd beslist, dat de president, indien er op nieuw ongeregeldheden mogten plaats hebben, zoude zijn geautoriseerd, om diegenen der beschuldigden, die door woorden of daden den voortgang der debatten mogten verhinderen, uit de regtszaal te verwijderen, om vervolgens, hetzij elke te gelijk, hetzij ieder afzonderlijk, voor het hof te worden gebragt, om tegenwoordig te zijn bij het verhoor der getuigen, die bepaaldelijk over daadzaken, die hun worden ten laste gelegd, verklaringen moeten doen, en in hunne middelen van verdediging te worden gehoord; terwijl men voorts zoude beginnen met het voorlezen der akte van beschuldiging, hetzij in of buiten de tegenwoordigheid der daarin betrokkene personen. Kortelijk, men dit arrest uitgesproken en maakte de griffier zich gereed, om de genoemde akte werkelijk voor te lezen, of de meeste der beklaagden, die thans door niet minder dan 140 municipale garden werden bewaakt, stonden op, uit alle hunne magt schreeuwende, dat zij, zoo lang men hunne verdedigers niet toeliet, tegen alke beslissing van het hof protesteerden, en alle de audientie wilden verlaten. Te vergeefs waren ook nu weder alle pogingen om hen tot zwijgen te brengen, zoodat de gevangenis magt werd gelast hen werkelijk naar de gevangenis tering te voeren. De zitting werd hierop voor eenigen tijd geschorst, tot dat eindelijk na verloop van twintig minuten, de beschuldigden te Lyon t'huis behoorende, die zich gedurende den loop der debatten het rustigst hebben gedragen, andermaal werden binnengeleid, gevolgd door een twintigtal Parijzenaars. Bij het afzenden der laatstgenoemden, scheen men in tegenwoordigheid van deze de behandeling der zaak te zullen voortzetten.

— De kamer van afgevaardigden houdt zich sints twee dagen met de supplementaire kredieten bezig, die voor de verschillende ministerien over de dienst van het verig jaar zijn aangevraagd. In weerwil van de pogingen der oppositie worden dezelve meestal verleend.

— De ministeriele bladen erkennen heden dat de generaal *Rullon*, bij zijne eerste ondernening, voor de overmagt der vijande heeft moeten wijken en een zij gevoelig verlies geleden, hetgeen voor de party der koningin te bedenkelijker wordt, wijl de insurgenten van Biscaye en den laten dezen eene aanzienlijke versterking schijnen te hebben bekomen. Volgens eene particuliere correspondentie uit Bayonne door het *Journal des Débats* medegedeeld, werd dit gevecht in de omstreken van Guernica geleverd; de bevelhebber der troepen van de koningin, de generaal *Iriarte*, is door de meeste der zijnen verlaten, en genoodzaakt, de vlugt te nemen, zelf gekwetst, zijnde er niet minder dan 64 officieren en 2 hoofd-officieren op het slagveld latende.

Een bijzonder berigt aan de redactie van den *Messager* toegekomen, bevat het volgende zoo het schijnt meer omstandig verslag.

» De generaal *Iriarte* trok den 30sten April aan het hoofd eener kolonne van 4500 man naar Lequentio, om de bezetting te verjagen en de karlistische benden te vervolgen. Het eerste gedeelte zonder eenigen tegenstand, doch zich den volgenden dag op den weg naar Guernica bevindende, werd hij door een hem ontzettende, dat de insurgenten die stad hadden bezet en versterkt, en zag kort daarop twee bataillons die in verschillende rigtingen uittrokken. In de plaats van deze op het lijf te vallen, noemde de generaal *Iriarte* dat Guernica werd ontruimd, en haaste zich dus naar de stad te bereiken; doch natuurlijks was zijne voorhoede tot op de markt doorgedrongen, of van alle kanten opende zich een moorddadig vuur uit de huizen, zoodat men zich genoodzaakt zag terug te keeren. De generaal *Iriarte* zette zich zelf aan het hoofd, en drong andermaal in de stad door, met twee stukken geschut, maar vond ook thans dezelfden tegenstand, zoodat hij eindelijk met een verlies van 500 man moest wijken. Een derde en wanhopende aanval op drie andere punten had geen beter uitslag, door de hevigheid van het kanon-vuur gedwongen, en zijnde gelastte naar Lequentio terug te keeren. Natuurlijks echter had men hiermede een begin gemaakt, of de beide bataillons, die men des morgens uitgezonden, kwamen te voorschijn, vereenigden zich met de bezetting en vielen met zulk eene woede op de troepen der koningin, dat natuurlijks een derde Lequestio kon bereiken. Het geschut, de train en de bagage vielen den vijand in handen, thans het slechts aan zeer klein getal kavalleristen heeft ontbroken, om het geheele legt van Biscaye te vernietigen. Men is voor het lot van Bilbao zeer bedenkt.

Naar het voorbeeld van *Mina* heeft de generaal *Valdez* aan een zevental dorpen in de valleï van Amescoas doen aanzeggen, dat zij zich binnen veertien dagen aan het gezag der koningin hadden te onderwerpen, of wel anders tot den grond zouden worden afgebrand.

— Heden (9 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. Kont. 100,50; op tijd 100,60; 3 pCt. kont. 82,05; op tijd 82,25; Nap. renten, kont. 99,35; op tijd 99,50; Sp. perpet. 30¾; 3 pCt. 31⅛; Coupons 31¾.

NEDERLANDEN.

Breda, den 12den Mei.

Deze dagen zijn bij besluit Zijner Majesteit geregeld de proeftijdige oefeningen der artillerie gedurende het loopende jaar, welke niet bij het legee te velde zijn ingedeeld en gestationeerd te Amersfoort, Bergen-op-Zoom, 's Hertogenbosch, Breda, Delft, Den Helder, Maastricht, Naarden, Nijmegen, Vlissingen, de Willemstad en de matroozen in het 5de distrikt van Zeeland dienst doende. Ook is dit besluit toepasselijk gemaakt op de te Dordrecht gekantonneerde divisie pontonniers.

Dit ten gevolge zullen de artillerie-troepen te Delft gamizoen houdende, weder even als in vorige jaren een kamp in de vlakte van Wateldorp nabij 's Gravenhage betrekken, ten einde aldaar hunne oefeningen te houden.

— Uit 's Hage schrijft men dat aldaar gisteren, in het lokaal *Diligentia*, eene buitengewone vergadering van leden tot de orde der vrijmetselaren behoorende zou gehouden worden onder het voorzitterschap van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, welke de stichting moet hebben om de verschillende deelen, waaruit die orde in ons land bestaat, onder denen grootmeester te brengen.

— Volgens schrijven uit 's Hage wordt de prinses [illegible] Beyma met eene stoomboot te Rotterdam verwacht. Zij brengt [illegible] zoon van den Infant don *Carlos* van Spanje. Haar gevolg [illegible] uit dertig personen bestaan.

— In den nacht van zondag op maandag [illegible] eene leerlooijerij afgebrand, waarbij behalve [illegible] huiden, enz. zijn vernield geworden. Naar men vermoedt [illegible] de bezitting geassureerd.

— Van Texel wordt dd. 10 dezer gemeld, dat daags te voren in de Gronden van de Haaks is vervallen het schip *Alexander*, kapt. *H. Tonken*, van Londen naar Hamburg bestemd; een gedeelte der lading is geborgen, en zoude men trachten het schip af te brengen.

De londensche berigten van den 10 melden weinig belangrijks. Lord *Russell*, in het graafschap South Devon voor den landstand der tories behoudende mannen wijken, zal waarschijnlijk op eene andere plaats trachten herkozen te worden. De verheffing van *John Byng*, tot den rang van pair, met den titel van lord *Strafford*, doet reeds dadelijk eene vacature ontstaan. Men zou hierin nog zien, dat sir *Francis Burdett*, die gelijk bekend is met zijne lastgevers, de kiezers van Westminster, in onmin is geraakt, zijn ontslag vroeg, en daardoor aan den minister gelegenheid gaf als afgevaardigde van de hoofdstad op te treden. Het is lord *Palmerston* mede nog niet gelukt eene plaats in het Parlement magtig te worden.

Lord *Denman* is tot voorzitter van het Hoogerhuis benoemd.

De uitnoodigingen tot den maaltijd, die eerstdaags te Londen, ter eere van *Peel* zal gegeven worden, zijn buitengewoon groot in getal. Men heeft den inteekeningsprijs tot tien guinies voor een bord opgevoerd.

— De berigten uit Lissabon van den 29sten april vermelden nog, dat een huwelijk tusschen de jonge Koningin en haren schoonbroeder, hertog *Maximiliaan* van Leuchtenberg, waarschijnlijk bij de moeder van dien Vorst tegenstand zoude vinden, zoodat men bedacht was elders naar eenen gemaal voor dona *Maria* om te zien. De Hertog *van Nemours* en een der broeders zonen van *Napoleon* schenen vooral in aanmerking te komen. Behalve de Hertog *de Palmella*, is ook de minister van justitie *Barreto Ferraz* afgetreden, en door den heer *Leitao* vervangen.

De zittingen der beide Kamers waren den 22sten door de Koningin met eene aanspraak besloten, waarin zij, na op nieuw hare smart over den dood van haren gemaal geuit te hebben, hare tevredenheid betuigt over de genomen besluiten, ter bevordering van het algemeen welzijn, het behoud der openbare rust, zoowel binnenlandsche als in de overzeesche bezittingen, en de vriendschappelijke betrekking met andere Mogendheden, welke zij trachten zoo meer en meer uit te breiden, terwijl zij eindigt met de pairs en afgevaardigden te verzoeken, dat zij, naar hunne haardsteden terugkeerende, de inwoners tot handhaving van orde en eensgezindheid zouden aanmanen, en op de behoeften der bevolking een naauwlettend oog slaan, ten einde in eene volgende bijeenkomst van hunne opmerkingen een gepast gebruik te maken.

— De laatste berigten uit Newyork, tot den 15den der vorige maand, behelzen geen nieuws. *Richard Lawrence*, die voor eenigen tijd eene poging gedaan heeft om den president *Jackson* te vermoorden, heeft deswege te regt gestaan en is vrij gesproken, daar het gebleken is dat hij van zijne zinnen beroofd was.

— Ter Londensche beurs van den 9den waren genoteerd: de 3 pCt. gecons. 92¼; Spanje 69⅝; Holl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 58⅛; 5 pCt. 102¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 9den Mei.

Uit Petersburg wordt van 28 april gemeld, dat dien ochtend het ijs der Newa in beweging is begonnen te geraken; des avonds tusschen 6 en 7 ure werd de gemeenschap tusschen de beide oevers door middel van booten onderhouden.

— De Russische gezant aan het Nederlandsche Hof, staatsraad *Potemkin*, die de hem opgedragen zending ten genoege des Keizers heeft volbragt, is tot geheimen raad bevorderd.

— Z. M. de Koning van Pruissen heeft eene kabinets-order uitgevaardigd, naar aanleiding van het besluit der Duitsche bondsvergadering van 20 Junij 1833, betrekkelijk het noodig geregtelijk onderzoek in de Duitsche bondstaten, om de vervolgde berigten te bekomen nopens de hoogverraderlijke aanslagen tegen de openbare orde in Duitschland, en inzonderheid nopens den aanslag, den 3den April 1833 te Frankfort gepleegd. Bij die kabinets-order worden bepalingen gemaakt, ten einde dit onderzoek niet alleen te beperken tot het uitvorschen van de strafbaarheid van enkele misdadigers en hunne medeplichtigen; maar ook, voor zoo ver de Pruissische monarchie betreft, uit te strekken tot het nagaan van alle sporen, langs welken men verwachten kan, de takken te ontdekken eener vermeende zamenspanning tegen de bestaande maatschappelijke orde, niet alleen in de staten van het Duitsche verbond, maar ook, ten aanzien van hunnen invloed op Duitschland, in de nabuurige landen.

— De buitengewone gezant en gevolmagtigde minister van Pruissen aan het Oostenrijksche hof, graaf *von Maltzan*, vroeger gezant te 's Hage, is van Berlijn naar zijnen nieuwen post afgereisd.

— Z. K. H. de Onderkoning van Hanover, Hertog *van Cambridge*, is dezer dagen in onze stad aangekomen.

— Uit Hanau wordt van den 6den gemeld, dat het onderzoek van de plaatselijke overheid betrekkelijk de op den 2den Februarij te Bockenheim voorgevallen onlusten geëindigd is en de akten der betrekkelijk aan het oppergerigt toegezonden zijn. Over den stand der zaak zelve vernam men niets naders.

— Het regeringsblad van Weimar van den 30sten l. houdt het besluit der bondsvergadering van het vorige jaar, betreffende de Duitsche universiteiten, met toepassing van hetzelve op de hoogeschool van Jena.

— De regeringsraad van het zwitsersch kanton St. Gall heeft bij eene verordening van den 1sten mei, de onderdanen van het Groot-Hertogdom Baden den toegang tot het kanton ontzegd, tot zoo lang het verbod voor de handwerkslieden uit St. Gall, om in Baden toegelaten te worden, opgeheven zoude zijn. De regeringsraad van Zurich heeft den 5den mei gene dergelijke besluit genomen.

Uit Weenen schrijft men van den 2den dezer, dat er waarschijnlijk in de handelsbetrekkingen eene verandering zou tot stand komen door de invoering van een vrijer tolstelsel. In deze oogenblikken bezighouden zich met de voorbereidingen bezig voor het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg tusschen Tarnow in Gallicie en Weenen. De handelskringen te Weenen maken zich over deze onderneming veel belang, daar men niet twijfelde of een dergelijke weg zou niet slechts voor Weenen en Gallicie, maar ook voor geheel Zuid-Duitschland vele voordeelen opleveren. — Met Zwitserland en de Zuid-Duitsche Staten waren, naar men vernam, in den laatsten tijd weder onderhandelingen geopend, waarbij het van wege Bern gegeven antwoord, op de gedane notificatie van het overlijden van Keizer *Franz*, tot grondslag zoude dienen, en hoopte men dat de vriendschappelijke betrekkingen met Zwitserland weder op den ouden voet zouden komen; de Fransche regering was ten aanzien der Zwitsersche aangelegenheden met veel goede trouw te werk gegaan. — Te Wenen sprak men van eene aanstaande verandering in de uniform van de Duitsche en Bohêmsche infanterien.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 4den Mei.*

TARWE. — Met veel handel ter speculatie en consumptie tot eenige verhoogde prijzen: 129 ℔ k. bonte Pools. *f* 203; - 128 N. Deens *f* 156; - 128 bonte Nassau-d. *f* 183; - 130 N. bonte Pools. *f* 203; - 130 bonte dito *f* 200; - 128 dito dito *f* 194; - 128 (129, 130) dito *f* 190, 195; - 132 jarige Damm- en Anclammer *f* 180; - 132 N. Wismar en Rostocker *f* 178, 180; - 127 Holst. *f* 156; - 125 Vriess. *f* 145; - 130 N. Pommers. *f* 172; - 130 O. en N. Wismar *f* 170.

ROGGE. — Ook veel in omgaande: 128 ℔ N. Rost. *f* 152; - 119, 121 Nassau-d. *f* 136, 140; - 125 N. Drents. zeilende *f* 140; - 126 Hols. aan de Zaan *f* 138; - 122, 124 dito dito *f* 132, 135; - 120 puike Preuss. Pommers. *f* 143; - 119 dito *f* 140.

GARST. — In eenen doen: 104 ℔ Old. winter *f* 108; - 106 Vriess. dito *f* 108; - Zeeuws. winter *f* 100.

HAVER. — Prijshoudende, met meer handel: 85 ℔ O. Fijne *f* 95; - 87 N. dito *f* 98; - 84 N. Dikke *f* 92; - 82, 86 geringe O. dito *f* 86, 88.

BOEKWEIT. — *f* 3 hooger: 123 ℔ Oost-Vriess. *f* 118.

---

* * Heden overleed onze hartelijk geliefde moeder, Mejufvrouw JOHANNA SEMILLA WINKLER, Weduwe van Wijlen den Heer JOHAN CAREL VIEWEG, na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van ruim acht-en-zestig jaren.

Uit aller naam,
C. A. VIEWEG.

NIJMEGEN, den 10den Mei 1835. *Dienende deze algemeene teeken tot bijzondere kennisgeving.*

BEKENDMAKING.

De Directeur der *Bank van Leening* te Breda zal op last der Commissie van Administratie derzelve *Belecnbank*, op Woensdag den 24sten Junij aanstaande, aanvangende des morgens ten tien en des namiddags ten twee uren, aan het Lokaal *den Bank* in het Openbaar doen Verkoopen:

De verstane PANDEN van de maanden January, Februarij en Maart 1834. Zullende de Goederen daags te voren, te rekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de Verkoophaar vervallen PANDEN kunnen lossen of deszelfs de Interessen aanzuiveren voor of uiterlijk op Dingsdag den 16den Junij te voren.

Breda, den 11den Mei 1835. *De Directeur*, J. DE M. SNOECK.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Bergen-op-Zoom*, zullen op Vrijdag den vijftienden Mei 1835, des voormiddags ten half twaalf uren, ten Raadhuize aldaar, publiek presenteren aan te besteden:

Het doen van de noodige HERSTELLINGEN aan het gedeelte der Stads Havenmuur, te weten van de Steenplaats van de Bontestraat, tot aan het Spui, en van de Zeedijken van het Spui, tot aan de Stads Muur, met de levering van de daartoe benoodigde MATERIALEN.

Zullende het Bestek, en de Condition van Aanbesteding, acht dagen te voren ter Stads Secretarij ter lezing liggen, en nadere onderrigting te bekomen zijn, bij den Stads-Architect J. VER-GROESEN, Az.

Bergen-op-Zoom, *den* 27 *April* 1835.

Burgemeester en Wethouderes voornd.
GULPERS.

Ter ordonnantie van dezelven,
J. ALDER, *Secretaris*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.